

[Landbrugsministeren.]

kommissionen skal udarbejde en beskrivelse af anlæggets forskellige dele og en vejledning i deres rette drift og vedligeholdelse. Beskrivelse og driftsvejledning udgør bilag til regulativet, men vil tillige være til stor gavn for den, der har ansvaret for anlæggets drift og vedligeholdelse.

Andre myndigheders adgang til at udøve kontrol bibeholdes eller øges ved den ændrede affattelse af § 81, stk. 2. Repræsentanter for kommunalbestyrelsen, som driver spildevandsanlæg, og for tilsynsmyndigheder foreslås i § 91 a givet adgang til at foretage undersøgelser på private virksomheder. Regler for laboratorier, der beskæftiger sig med undersøgelser af spildevand, foreslås indføjet som § 92 a.

For at sikre forureningskontrollens effektivitet foreslås i § 88 a indføjet bestemmelser om, at kommunale forsømmelser af at opfylde forpligtelser efter vandløbsloven eller en landvæsenskommissionskendelse kan afhjælpes ved en slags „tvangsfuldbyrdelse“ ved højere administrativ myndigheds indgriben.

Når beskyttelsen af de ferske vande og strandene kræver gennemførelse af kostbare anlæg, må det forudses, at der kan forekomme tilfælde, hvor anlæggene overstiger, hvad den lokale befolkning og kommune kan bære. Da det ofte tillige vil være en følge af forskellige myndigheders indgriben til fordel for almene interesser, er det i § 74 d foreslået, at der i sådanne tilfælde kan ydes statstilskud. Jeg tror, at der i befolkningen er en ganske særlig interesse for disse anlæg, der i særlig grad tjener almene interesser.

Foruden de omtalte forslag om vandområdernes beskyttelse mod forurening indeholder forslaget forskellige bestemmelser, hvorved den ved lov nr. 171 af 3. maj 1963 gennemførte ordning af de offentlige vandløbs vedligeholdelse bibeholdes og suppleres efter de i de forløbne år indvundne erfaringer.

Lovforslaget berører en række forskellige interesser lige fra den enkelte borgers behov for at komme af med en del af sit affald og den enkelte kommunes bestræbelser for at hjælpe ham og andre borgere til at gøre det på den mest praktiske måde gennem fælles anlæg.

Endvidere berøres en række almene

interesser som sundhedsvæsen, vandforsyning, hensigtsmæssig byudvikling og beskyttelse af vigtige dele af den natur, som bør bevares frie og rene til gavn for vor generation og gives videre til slægtled efter os i ordentlig stand.

Lovforslaget fremsættes derfor nu for at give mulighed for en grundig overvejelse af de forskellige interesser og hensyn, der må vurderes som en helhed. Tidspunktet nu giver også mulighed for at behandle dette lovforslag samtidig med indenrigsministerens forslag til lov om vandforsyning og muligvis andre forslag, der kan tjene til en rationalisering af planlægningslovgivningen.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg skal dernæst have den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om landvæsensretter*, som knytter sig til forslaget vedrørende vandløbsloven og imødekommer nogle forslag fra spildevandskommissionen. I den gældende lov er samlet regler for landvæsensretternes sammensætning og forretningsgang. Det er efter vore retlige traditioner en hensigtsmæssig fremgangsmåde til at sikre offentlighed og en grundig oplysning af sager, som behandles af sagkyndige instanser, at det foreskrives, at behandlingen skal ske i en retssags form, selv om der ikke består en aktuel tvist. Landvæsensretterne behandler f. eks. sager om gennemførelse af store fælles vandaflednings- og kloakanlæg, om hvis gavnlighed der ikke er uenighed mellem grundejerne og vedkommende kommune. Her varetager landvæsensretten en række interesser uden for den kreds, som er direkte interesseret i anlægget. Mest aktuelt i dag, hvor også vandløbslovens spildevandsbestemmelser er til behandling, er det at nævne beskyttelsen af vandområder mod forurening. Vandløbsretten skal allerede nu, og det fremhæves yderligere i forslaget til lov om ændring af vandløbsloven, fastsætte krav om den fornødne rensning som vilkår for at tillade spildevandsanlægget. Denne opgave varetager retten på det offentliges vegne, og afgørelsen er ikke afhængig af parternes procedure.

Det forekommer imidlertid også, at der for landvæsensretten forelægges egentlige tvister